

ГЛАВНА ПРОКУРАТУРА

София, 23 юли 1992 г.

НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
В 15180/92.

№

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Бх. № 184

Дата 23 юли 1992 г.

Б. В. Казанлъков
27. VII. 1992 г.

СТАНОВИЩЕ

от главния прокурор на Република България
по конституционно дело № 19/1992 г.

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Внесеното в Конституционния съд искане на 52 народни представители за обявяване противоконституционност на Решението на 36 Народно събрание от 7.07.92 г. считаме за неоснователно. При постановяването на решението са спазени изискванията на чл.70 от Конституцията и чл.100 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Чл.70 от Конституцията предвижда отнемането на имунитета на народен представител с оглед образуването на предварително производство и задържането му под стража само за тежко престъпление, със съгласието на Народното събрание. Законовите изисквания за внасянето на такова предложение в Народното събрание са налице.

Предпоставка за образуването на предварително производство съгласно чл.190 от НПК е наличието на достатъчно данни, от които може да се направи основателно предположение, че е

2.

извършено престъпление. Тази наказателно-процесуална норма е валидна за всички граждани, включително и за народните представители.

"Достатъчно данни" по смисъла на чл.190, ал.1 НПК не означава, че при образуването на предварителното производство прокуратурата следва да разполага с всички относими към случая доказателства. Необходими са и са достатъчни факти и обстоятелства, обосноваващи извършено престъпление. Не е задължително да е изяснен цялостния обхват и обем на престъпната дейност, нито всички елементи на субективния състав на деянието /умишлена или непредпазлива вина, в съответните разновидности/. Тези въпроси са предмет на разследването след неговото образуване.

В този смисъл предложението за отнемането на депутатския имунитет на Андрей Карлов Луканов е достатъчно мотивирано и обосновано. В него са посочени необходимите данни за извършени от него тежки престъпления, както и за неговото длъжностно качество. Като зам.-председател на Министерския съвет той е изпълнявал служба в държавно учреждение и в това си качество не е имал право да извършва актове на разпореждане с държавно имущество във вреда на държавата. Без значение е обстоятелството, че имуществото не му е било пряко поверено за пазене, достатъчно е, че той е имал правомощия да управлява такова имущество. В този смисъл е и постоянната съдебна практика по наказателните дела за длъжностни присвоения, безстопанственост и др. Не може да се иска от прокуратурата на този етап, преди да е започнало разследването, да представи данни и доказателства, обосноваващи по несъмнен начин престъпната дейност на народния представител Андрей Карлов Луканов. Именно

3.

за това искаме съгласието на Народното събрание за започване на наказателно производство, за да се съберат и проверят по процесуален път всички необходими доказателства. Не може да се счита, че Главната прокуратура изхожда от позицията на предубеденост във виновността на народния представител Андрей Луканов, поради което Решението на Народното събрание противоречало на възприетия принцип в чл.32, ал.1 от Конституцията всеки да се счита невинен до доказване на противното с влязла в сила присъда. Ние само считаме, че разполагаме с достатъчно данни за извършени тежки престъпления от народния представител Андрей Луканов, поради което сме длъжни да искаме разрешението на Народното събрание за започване на наказателно преследване. Изпълнението на конституционните и законовите задължения от прокуратурата не означава, че тя има репресивни намерения.

Не е законосъобразно становището в искането на 52-та народни представители, че като е дало разрешение народният представител Андрей Луканов да бъде задържан под стража, Народното събрание фактически е иззело функциите на съдебната власт и е нарушило принципа на разпределението на властите, закрепен в чл.8 от Конституцията.

Съгласно чл.70 от Конституцията Народното събрание се произнася по задържането на народния представител. Следователно, без неговото разрешение прокуратурата не може да вземе такава мярка за неотклонение. Не може да се говори за изземване функции на съдебната власт, щом като Конституцията е предвидила такъв порядък. Още повече, че не Народното събрание, а прокуратурата изготвя постановлението за вземане на мярката за неотклонение "задържане под стража". Съгласието на Народното събрание е само процесуална предпоставка за действията на прокуратурата.

Би могло да се добави и това, че и при съгласие на Народното събрание, прокуратурата може и да не задържи под стража народния представител.

Необосновано е становището в искането на 52-та народни представители, че Народното събрание е предопределило мярката за неотклонение, преди да е повдигнато обвинение и преди привличането на народния представител като обвиняем. Очевидно тук се смесва процедурата по НПК и по чл.70 от Конституцията.

Народното събрание само дава съгласие за образуване на предварително производство и задържане под стража. Предварително производство все още няма и мярка за неотклонение не може да се вземе. Едва след решението на Народното събрание прокуратурата има право да образува следствие, да привлече народния представител като обвиняем и да вземе мярка за неотклонение "задържане под стража", ако и за това е дадено съгласие. На практика решението на Народното събрание е от 07.07.92 г., а народният представител Андрей Луканов е привлечен като обвиняем и задържан на 9.07.92 г. Очевидно не може да се твърди, че са допуснати нарушения на Конституцията и НПК.

Обстоятелството, че Решението на Народното събрание е прието по процедура, която е оспорена относно конституционността ѝ пред Конституционния съд, не означава, че то е противоконституционно. До произнасянето на Конституционния съд е в сила приетата процедура по отнемането на имунитета на народния представител и следователно решението не може да бъде оспорено.

Не може да се възприеме и становището изразено в искането, на 52-та народни представители, че не е допустимо в хода на разследването съдебната власт да излезе от пределите на разре-

5.

шението на Народното събрание, да изменя предявеното обвинение за по-тежко или друго по-тежко престъпление, като при наличие на необходимост за изменение на обвинението или за повдигане на обвинение за друго тежко престъпление, главният прокурор трябва да отправя отделни мотивирани искания до Народното събрание, за отнемане на имунитета за всеки конкретен случай. Ако се съгласим с това становище, означава да превърнем Народното събрание в орган на предварителното производство и да тласнем разследването в безконечни процедурни лабиринти, от което нито Народното събрание, нито народният представител, нито обществото имат интерес.

След като Народното събрание е дало съгласие за образуване на наказателно производство срещу народния представител, по-нататък разследването се извършва съгласно изискванията на НПК. А това означава, че не може да има пречка в хода на разследването да се изменя обстоятелствената част на обвинението, както и да се предявява обвинение за по-тежко или за друго тежко престъпление, без да е необходимо съгласието на Народното събрание. Както не е необходимо и съгласието на Народното събрание за изменение на мярката за неотклонение "задържане под стража" в по-лека, ако за това се явят съответните процесуални предпоставки.

Що се отнася до поставения в определението на конституционния съд от 16.7.92 г. конкретен въпрос: "поддежат ли на конституционен контрол, т.е. правомощен ли е Конституционният съд да се произнася по решения на Народното събрание, взети на основание чл.70 от Конституцията", нашето становище е следното:

Съгласно чл.12, ал.1, т.2 от Закона за Конституционния съд, той се произнася по искане за установяване на противо-

конституционност на законите и на другите актове на Народното събрание...

Доколкото решението по чл.70 от Конституцията е акт на Народното събрание, той подлежи на контрол от конституционния съд. Същевременно предявено е и искане за тълкуване на чл.70 от Конституцията, а съгласно чл.12, ал.1, т.1 това е задължение на конституционния съд. Считаме обаче, че текстът на чл.70 е достатъчно ясен и не дава възможност за противоречиво приложение, поради което не се налага неговото тълкуване.

С УВАЖЕНИЕ,

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

/Ж. Татарчев/

вп